

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

619

Hely

Idő

"1920"

Személy

Szerző:

Cím: *Látogatás az állatkórházban*

Forrás:

Pesti Napló

Bp.
(Hely)

1920 *IV*/*28*
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Olda)

Látogatás az állatkórházban

(Saját tudósítónktól.) Kevesen tudják, hogy hova viszik azokat a lovakat, amelyek az utca forgatagában, a munka harcmezején megsebesülnek, betegé válnak. A Kemény Zsigmond-utca 14. szám alatt van a „Budapesti Állatkórház.” Keskeny, hosszú földszintes épület, nagy udvarral. Amikor odaértem, egy kocsis boldogan hajtott ki az udvarról egy pár lóval. Az egyik sárga, nagy gyógyult sebhelyek szörtelen nyomaival a bőrén vadul fickándozott a kocsi fogva. Ezt a lovat három hónapig ápolták bőrgyulladás és a hátsó lábain lévő kötőszövetlob ellen. A kórházi kezelés alatt, mint a sokáig ágyban fekvő, elerőtlenedett ember, elszokott a járástól, elfelejtette a kocsihúzást. Most gyakoroltatták. Az ugrádozó, rugdalózó gyógyult lovat a kórház személyzete büszkén bucsuztatta. A mikor elhajtattott a beteg ló kocsisa, a kórház főorvosa, mintha csak egy gyenge gyermek állat cirógatná, ily szeretetteljes hangon szólt a beteg ló tulajdonosának: „Aztán ne bántsd azt a lovat. Óvatosan hajtsák. És minden második, harmadik nap hozzák el megmutatni.” *Rétlaky Ferenc*, az állatkórház igazgató-főorvosa szívesen végigkálauzolt a kórházban, amely három osztályból áll. A sebészeti, a belgyógyászati és belgyógyászati osztályból.

A sebészeti kórterem-istállóban egymástól elkülönítve több lovat és egy tehenet láttam. A betegek mellett a falon, mint minden rendes kórházban, fejlap függ. A fejlapon rajta van a tulajdonos neve, az állat neve és ismertető jele. A betegség neve és kórtörténete. Ezenkívül a lázcédula. Igen, mert a beteg lovaknak is van lázuk. A ló normális hőmérséklete annyi mint az emberé. Ezért épp olyan kicsi hőmérővel méri a lovakat, mint az embereket, hogy nem ment-e föl a vékony fehér szalagocskára a piros harmánchetesen fölül. A lovak szívverését és érverését is pontosan meghallgatják. A szívet a baloldali könyök mögött, a pulzust az áll alatt tapintják meg.

Az első beteg ló függőágyban feküdt. Súlyos,

rugástól származó combsebe miatt a beteg nem tud lefeküdni pihenni. A függőágy szabályozható láncon csüng és a ló hasát ágszerűen átfogja, úgy, hogy ebbe ereszkedve pihen a fáradt állat. Két súlyos beteg volt függőágyban. A többiek már megálltak a maguk lábán.

Az egyik lovat a villamos ütötte el. Sebeit gyógyítják. Több lovat megrugtak. Ezek gennyes sérüléseit kötik és kezelik a kórházban. Egy hatalmas igásló megvadult egy autótól, eltörte a kocsi rudját, amely belefuródott a két hátsó lába közé. Negyvenötcentiméteres volt a seb. Most már csak a forradása és egy kis nyílás látszik még. A terem végén hever egy tehén. Az orvos oda kiáltja: „Juliska! Juliska!” Az okos állat hamar feltápáskodik és jámboran néz. Az oldalán van gyógyuló sebe. Belefeküdt valami éles tárgyba, ettől fejnagyságu gennyes daganata képződött. Megoperálták. Felvágják az oldalát a bordáig. Most már nyugodt és gyógyul a Juliska.

Az udvaron van az operálóasztal, amely egyúttal „ledöntő” is. A merőlegesre állított asztal kinyitott részére ráállítják az állatot, lábait összekötözik és az asztal félkör alakú talpán visszadöntik rendes vízszintes helyére. Az állat együtt dül az asztallal. Ott odakötik a lábait és zavartalanul megoperálják.

Külön helyiségben vannak a bélt betegek, az úgynevezett köllikások. A mai rossz élelmezési viszonyokat megsínylik a szegény állatok is. Nagyon gyakran kapnak gyomor bajt, köllikát, ami, ha idején nem veszik ápolás alá őket, hamarosan elpusztítja a betegeket.

A belgyógyászati kórteremben hosszú gummicsővel gyomormosást alkalmaznak az állatokon. Negyven liter vízzel mindent kimosnak egy beteg ló gyomrából. A menyezetről lóg le a nagy ürítógép. Ezen az osztályon van a fürdőszoba is. Egy külön fürdő, betonpadlóval. Nagyszájú vízvezetékcsőből ömlik a víz. Itt fürösztik a bőrbajos lovakat. A napszúrásban megbetegedett állatokat itt árasztják el hideg tussal.

Egy másik istálló-szerű helyen álldogálnak a bélt betegek. Most épp két spanyolbeteg ló van a

kórházban. Ugy látszik jobban vannak már, mert mind a kettő csendesen abrakolt. A lovak közt is elterjedt az influenza, épp úgy mint tavaly. Körülbelül nyolc százaléka belepusztult. A két beteget gonddal kezelik. Kapnak aszpirint, szívjavítókat, általában tüneti kezelésben részesítik mint az embereket. A lovak vastag pokróccal le vannak takarva. A takaró alatt — priznic van a mellkas köré kötve. Megnéztem a nedves átkötést. Csak egy gőzölgött az átmelegedett, gyógyító borogatás. A lovak torkán is nedves és száraz kötés, ügyesen a fejhez crósitve.

Kutyákat a hideg, meg a drága élelmezés miatt most csak ambulánsul kezel a kórház. Leggyakoribb megbetegedés a tüdőgyulladás, meg a „szopornyika”, ami járványos légző és emésztő szervek megbetegedése. Gyakran hoznak a kórházba olyan állatokat, amelyek nehezen szülnék. Körülöttünk csaholt egy fúrge orosz spic kutyája. Ez is a kórházban született. Az édesanyját utolsó pillanatban vitték a kórházba, nem tudott szülni. Az anya-kutyája meghalt a gyermekágyban, a kis spicet azonban megmentették. Most a legjobb és leg-hálásabb házőrzője a kórháznak.

Nemcsak nagy és kis állatokat kezelnek a kórházban, hanem néha madarakat is. Legtöbbször papagályt és kanárit. A madarak leginkább tüdőgyulladást kapnak. Manapság előfordul a gyomor-baj is, mert rossz magvakat esznek. A beteg madár összezsugorodva gubbaszt, szomorú, nem énekel, nem futyul.

Az állatkórházban jól felszerelt patilva és köt. szerraktár van. Négy orvos és négy ápoló gondozza, köti, ápolja a beteg állatokat. Egy orvos állandóan inspekción tart.

Az állattartók házi orvosul szerződtek a kórházhoz, ahova be-be viszik a beteg állatokat orvosi vizitúre. Hetenként egyszer látogatást tesz az állat-orvos minden tagjánál, még pedig vasárnap, mert csak ilyenkor vannak odahaza a vacsári állatok. Megvizsgálja őket, valószerűen megsimogatja a fejüket, talán kockacukrot is ad nekik és barackot nyom a fejükre. Az állatokra nagyon vigyáznak a tulajdonosok, mert egy vak konfliktus, ame-

lyet ezelőtt még virslinek sem használtak s amely régente nyolcvan-száz koronát ért, ma már tizen-nyolc-huszonötezer koronát ér. Egy tehén is huszonöt ezer koronába kerül.

Az Állatkórház újabbán „lőszállodát“ nyitott. A Vig-utca 13. szám alatt száz lőfőrhelylyel berendezett szálloda vendégül fogadja azokat a vidéki látogatókat, akik eddig a szabad ég alatt virasztották át az éjszakát. A lőszálloda nemcsak átutazó vendégeket fogad, hanem teljes penzióba vesz egészséges lovakat, Kosztra és kvártélyra. Hófehér istállókban helyezik el a vendégeket, minden modern kényelemmel berendezve szolgálják ki az értékes állatokat. Csodákat mesélhet majd a vidéki ló otthoni társainak pesti élményeiről, mert még villanyvilágítás is van a lovak hoteljában.